

Utorak, 14. ožujka 2017.

P8_TA(2017)0074

Jednako postupanje prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka 2017. o primjeni Direktive Vijeća 2004/113/EZ o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga (2016/2012(INI))

(2018/C 263/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 19. stavak 1. i članak 260. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Protokol br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o primjeni Direktive Vijeća 2004/113/EZ o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga (COM(2015)0190),
- uzimajući u obzir smjernice Komisije od 22. prosinca 2011. o primjeni Direktive Vijeća 2004/113/EZ na osiguranje, s obzirom na presudu Suda Europske unije u predmetu C-236/09 (Test-Achats) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije od 1. ožujka 2011. u predmetu C-236/09 (Test-Achats) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Konvencija iz Istanbula) i njezin članak 3. u kojemu se „rod” definira kao „društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Europski program za ekonomiju suradnje” (COM(2016) 0356),
- uzimajući u obzir evaluaciju provedbe na razini Europe u pogledu jednakog pristupa robi i uslugama za oba spola (Direktiva 2004/113/EZ) iz siječnja 2017., koju je provela Služba Europskog parlamenta za istraživanja ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir izvješće Europske mreže tijela za ravnopravnost (Equinet) iz studenoga 2014. naslovljeno „Tijela zadužena za ravnopravnost spolova i Direktiva o jednakom postupanju prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga”,
- uzimajući u obzir izvješće Europske mreže pravnih stručnjaka za pitanja ravnopravnosti spolova iz 2014. naslovljeno „Zakon o ravnopravnosti spolova u 33 europske države: na koji se način propisi EU-a prenose u nacionalna zakonodavstva?”,

⁽¹⁾ SL L 373, 21.12.2004., str. 37.

⁽²⁾ SL C 11, 13.1.2012., str. 1.

⁽³⁾ SL C 130, 30.4.2011., str. 4.

⁽⁴⁾ PE 593.787

Utorak, 14. ožujka 2017.

- uzimajući u obzir izvješće Europske mreže pravnih stručnjaka za pitanja rodne ravnopravnosti iz srpnja 2009. naslovljeno „Spolna diskriminacija u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga te prijenos Direktive 2004/113/EZ u nacionalna zakonodavstva”,
 - uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije u predmetu C-13/94, prema kojoj pravo osoba da ne budu diskriminirane na temelju spola može uključivati diskriminaciju koja proizlazi iz promjene spola osobe⁽¹⁾, kao i istraživanje o LGBT zajednici koje je 2014. provela Agencija EU-a za temeljna prava te njezino izvješće naslovljeno „Gledano iz profesionalne perspektive: izazovi u ostvarivanju jednakosti LGBT osoba”, a sve u području robe i usluga;
 - uzimajući u obzir prijedlog Komisije za Direktivu Vijeća o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju (COM(2008)0426) i stajalište Parlamenta od 2. travnja 2009. o tome⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2016. o vanjskim čimbenicima koji otežavaju žensko poduzetništvo u Europi⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i jednakost spolova te mišljenja Odbora za promet i turizam i Odbora za pravna pitanja (A8-0043/2017),
- A. budući da je borba protiv spolne diskriminacije, izravne i neizravne, u području pružanja robe i usluga sastavni dio načela ravnopravnosti žena i muškaraca, koje predstavlja temeljno načelo Europske unije te budući da se i u Ugovorima i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima zabranjuje svaki oblik diskriminacije na temelju spola i zahtijeva da se ravnopravnost žena i muškaraca zajamči u svim područjima i u svim državama članicama EU-a;
- B. budući da se Direktivom 2004/113/EZ (u daljnjem tekstu „Direktiva”) načelo jednakog postupanja prema muškarcima i ženama proširuje izvan područja zapošljavanja i tržišta rada na područje pristupa robi i nabave robe, odnosno pružanja usluga;
- C. budući da se Direktivom zabranjuje izravna i neizravna diskriminacija na temelju spola u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga na raspolaganju javnosti, i to u javnom i privatnom sektoru;
- D. budući da se Direktiva odnosi na svu robu i usluge koje se pružaju uz naknadu, u smislu članka 57. UFEU-a i u skladu s relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije; budući da tu naknadu ne mora nužno platiti strana kojoj je usluga pružena te da se može osigurati u obliku neizravnog plaćanja koje nužno ne uključuje primatelja usluge;
- E. budući da su sektor medija i oglašavanja, usluge povezane s obrazovanjem te usluge koje se pružaju privatno isključeni iz područja primjene Direktive; budući da države članice imaju zakonodavnu nadležnost za osiguravanje jednakog postupanja prema ženama i muškarcima u drugim područjima te da u nekim slučajevima nacionalno zakonodavstvo nadilazi ono što je propisano Direktivom i obuhvaća diskriminaciju između muškaraca i žena u medijima, oglašavanju i obrazovanju;
- F. budući da je Direktiva prenesena u nacionalna zakonodavstva svih 28 država članica; budući da se prema izvješću Komisije 2015. godine sa šest država članica i dalje vodio intenzivan dijalog o zadovoljavajućoj provedbi Direktive;

⁽¹⁾ ECLI:EU:C:1996:170. Vidi također zajedničku izjavu Vijeća i Komisije, Dopuna ishodu postupka za prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga (st. 15622/04 ADD 1).

⁽²⁾ SL C 137 E, 27.5.2010., str. 68.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0007.

Utorak, 14. ožujka 2017.

- G. budući da je u presudi u predmetu *Test-Achats* Sud Europske unije zaključio da članak 5. stavak 2. Direktive šteti ostvarivanju cilja jednakog postupanja prema muškarcima i ženama; budući da se ta odredba smatra nevažećom od 21. prosinca 2012. godine, jednake premije i naknade za oba spola obvezne su u svim državama članicama;
- H. budući da ključna problematična područja u provedbi Direktive uključuju prerestriktivno shvaćanje pojma robe i usluga, opsežna te katkad nejasna obrazloženja nejednakog postupanja na temelju članka 4. stavka 5. kao i nedovoljnu zaštitu žena zbog majčinstva i trudnoće;
- I. budući da je pri zabrani diskriminacije važno poštovati ostala temeljna prava i slobode, uključujući zaštitu privatnog života te aktivnosti u tome kontekstu i slobodu vjeroispovijesti;
- J. budući da bi se Direktivom o jednakom postupanju koja je predložena 2008. proširila zaštita od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, dobi, invaliditeta ili spolne orijentacije izvan područja tržišta rada na socijalnu zaštitu, uključujući socijalno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, socijalne prednosti, obrazovanje i pristup robi i nabavi robe, odnosno pružanju usluga; budući da Vijeće još nije donijelo svoje stajalište o tom prijedlogu direktive;
- K. budući da nedavna komunikacija Komisije naslovljena „Europski program za ekonomiju suradnje” predstavlja dobru polaznu točku za učinkovito poticanje i reguliranje tog sektora, no da postoji potreba da se u daljnju analizu i preporuke u tom području uključi perspektiva ravnopravnosti spolova kao i da se u njemu odražavaju odredbe Direktive;
- L. budući da ostvarivanje punog potencijala Direktive počiva na učinkovitom i dosljednom uključivanju načela ravnopravnosti spolova u sve relevantne sektore na koje se ona odnosi;
- M. budući da je rad Europske mreže tijela za ravnopravnost ključan za bolju provedbu zakonodavstva o jednakom postupanju i za koordiniranje suradnje i razmjenu najboljih praksi između nacionalnih tijela nadležnih za ravnopravnost diljem EU-a;

Opća razmatranja

1. izražava zabrinutost da primjena Direktive nije ujednačena, da se razlikuje među državama članicama kao i da su unatoč napretku postignutom u tom području i dalje prisutni izazovi i nedostaci povezani s njezinom provedbom, što je problem koji u nekim državama članicama i u određenim sektorima zahtijeva rješavanje bez odgađanja; poziva Komisiju da u dijalogu s državama članicama prednost da rješavanju svih preostalih nedostataka povezanih s provedbom; ističe ključnu ulogu država članica u provedbi zakonodavstva i politika EU-a te preporučuje veću potporu regionalnih i lokalnih vlasti kao i suradnju s civilnim društvom te smjernice za industriju iz država članica, koje bi mogle biti potrebne da se osigura puna provedba Direktive;
2. napominje da je Komisija predstavila svoje izvješće o primjeni Direktive uz veliko zakašnjenje nakon svog prvog izvješća iz 2009.;
3. primjećuje da se u izvješću Komisije ne spominju posebne poteškoće u provedbi nekoliko odredaba Direktive, no smatra da se taj zaključak temelji na vrlo malom broju prijavljenih slučajeva diskriminacije te da je ukupno gledano količina informacija vrlo ograničena i da se prikupljanje podataka u tom području znatno razlikuje na razini država članica;
4. naglašava da je jedan od izazova prisutan u nekim državama članicama niska razina svijesti među tvorcima politika, pružateljima usluga kao i samim građanima o pravima i zaštiti građana utvrđenima u Direktivi; ističe da nedostatak informiranosti i osviještenosti javnosti o Direktivi i njezinim odredbama može imati za posljedicu manji broj tužbenih zahtjeva u vezi sa spolnom diskriminacijom; poziva države članice, Komisiju i relevantne dionike da po mogućnosti u suradnji s organizacijama za zaštitu potrošača promiču veću razinu svijesti o odredbama Direktive kako bi se veća važnost pridavala jednakom postupanju u području robe i usluga;

Utorak, 14. ožujka 2017.

5. napominje da su samo neke države članice prijavile postojanje posebnih odredbi o pozitivnim mjerama; poziva države članice da bolje integriraju i promiču odredbe o pozitivnim mjerama koje se temelje na zakonitom cilju te nastoje zbrinuti ili nadoknaditi rodno uvjetovane nejednakosti, kao što je navedeno u Direktivi;

Sektori osiguranja, bankarstva i financija

6. pozdravlja činjenicu da države članice u okviru svojih nacionalnih zakonodavstava provode presudu donesenu u predmetu *Test-Achats* kao i to da su nacionalna zakonodavstva izmijenjena na pravno obvezujući način; ističe da i dalje postoje pitanja u području sukladnosti nacionalnih zakonodavstava s tom presudom, kao na primjer u okviru sustava zdravstvenog osiguranja i u odnosu na potpuno ukidanje diskriminacije na temelju trudnoće i majčinstva;

7. naglašava ujednačavajući učinak koji na mirovine ima ta presuda, kojom je zabranjena uporaba aktuarskih faktora na temelju spola u ugovorima o osiguranju i kojom su jednake premije i davanja za oba spola postali obvezni u privatnim sustavima osiguranja, uključujući mirovinske sustave; primjećuje da, iako se ta presuda odnosi samo na privatne sustave, pravilo o jednakom postupanju u pogledu mirovina koje se odnosi na oba spola predstavlja dobru praksu kada je riječ o smanjenju razlika u mirovinama muškaraca i žena; pozdravlja odluku nekih država članica da nadiđu područje primjene presude i prošire pravilo o jednakom postupanju koje se odnosi na oba spola i na druge vrste osiguranja i mirovina, uključujući sustave strukovnog mirovinskog osiguranja, kako bi se osigurala ravnopravnost muškaraca i žena u tim područjima; potiče druge države članice da prema potrebi slijede njihov primjer;

8. smatra da je od presudne važnosti osigurati pravilnu i potpunu provedbu te presude; poziva Komisiju da u vidu periodičnih izvješća nadzire poštuju li države članice odredbe presude kako bi se osiguralo da se rješava problem svih nedostataka u tom području;

9. naglašava da se Direktivom izričito zabranjuje uporaba trudnoće i majčinstva kao načina za razlikovanje pri izračunu premija u svrhu osiguravanja i s njim povezanih financijskih usluga; poziva države članice da ulože veće napore u postizanje veće jasnoće i za bolju zaštitu prava i dobrobiti trudnica u tom području kako bi ih se zaštitilo od neprimjerenih troškova povezanih s trudnoćom, s obzirom na to da trudnice ne smiju plaćati veće troškove isključivo zbog trudnoće, te kako bi se povećala osviještenost među pružateljima usluga o posebnoj zaštiti koja se pruža trudnicama; posebno ističe da je potrebno osigurati da prijelazna razdoblja u različitim vrstama osiguranja, a posebno zdravstvenom osiguranju, ne utječu na pravo trudnica na jednako postupanje tijekom razdoblja trudnoće;

10. ponavlja da pravo osoba da ne budu diskriminirane na temelju spola može uključivati diskriminaciju koja proizlazi iz promjene spola osobe⁽¹⁾, i poziva Komisiju da se pobrine za to da i žene i muškarci budu zaštićeni od diskriminacije na toj osnovi; ističe da se Direktivom nudi zaštita u tom pogledu te da se dodatne specifikacije mogu unijeti u nacionalno zakonodavstvo država članica; u tom pogledu ističe da 13 država članica i dalje nije usvojilo izravne pravne odredbe o zaštiti transrodnih osoba, koje su i dalje žrtve diskriminacije u opskrbi i pristupu robi i uslugama, te ističe da bi uključivanje takvih odredbi moglo doprinijeti većoj osviještenosti o načelu nediskriminacije; poziva Komisiju da u svojim budućim izvješćima o provedbi Direktive prati stanje u vezi s diskriminacijom na toj osnovi;

11. izražava žaljenje zbog diskriminirajućih praksi usmjerenih protiv žena kao i onih povezanih s trudnoćom, planiranjem majčinstva i majčinstvom u smislu pristupa uslugama koje pružaju bankovni sektor i sektor osiguranja;

12. primjećuje da bi uzrok tome što se poduzetnice susreću s više teškoća u pristupu financiranju mogao djelomice biti povezan s problemom izgradnje zadovoljavajuće kreditne povijesti i sa stjecanjem iskustva u rukovođenju; poziva države članice na suradnju s financijskim sektorom kako bi se zajamčila ravnopravnost muškaraca i žena u pristupu kapitalu za slobodne stručnjake te mala i srednja poduzeća; poziva ih da istraže mogućnosti uvođenja načela ravnopravnosti spolova u svoje strukture izvještavanja o dodjeli zajmova, u prilagođavanje svojih profila rizika, investicijske politike i kadrovske

⁽¹⁾ Zajednička izjava Vijeća i Komisije, Dopuna ishodu postupka o prijedlogu direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga.

Utorak, 14. ožujka 2017.

strukture te u financijske proizvode; poziva Komisiju da surađuje s državama članicama kako bi se donijele konkretne mjere s praktičnim primjerima i tako osiguralo da se svi u potpunosti i na odgovarajući način mogu služiti Direktivom kao učinkovitim sredstvom za zaštitu svojih prava na jednako postupanje u pristupu svoj robi i uslugama;

13. poziva na holistički pristup ženskom poduzetništvu u cilju promicanja i poticanja žena u izgradnji karijere u poduzetništvu i pružanja potpore u tome, olakšavanja pristupa financijskim sredstvima i poslovnim prilikama te stvaranja okruženja koje će ženama omogućiti da ostvare svoj potencijal i postanu uspješne poduzetnice na način da im se, među ostalim, omogući usklađivanje poslovnog i privatnog života, pristup ustanovama za skrb o djeci i prilagođeno osposobljavanje;

Prometni sektor i javni prostori

14. primjećuje da unatoč tome što je zabrana uznemiravanja, uključujući spolno i rodno uvjetovano uznemiravanje, ugrađena u nacionalna zakonodavstva, žene, transrodne osobe i interseksualne osobe i dalje doživljavaju određene oblike zlostavljanja u prijevoznim sredstvima, i to sustavno i često, te stoga postoji konstantna potreba za poboljšanjem preventivnih mjera protiv uznemiravanja, uključujući i veću informiranost pružatelja usluga;

15. poziva Komisiju i države članice da omoguće razmjenu najboljih praksi u tom području; poziva na to da se naglasak stavi na one preventivne mjere koje su usklađene s načelom ravnopravnosti žena i muškaraca, kao što je preporučeno u, primjerice, Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Konvencija iz Istanbula), i koje nisu ograničene na slobode žena te koje su primarno usredotočene na odvratanje potencijalnih počinitelja umjesto na promjenu ponašanja žena kao potencijalnih žrtava; napominje da se u Konvenciji iz Istanbula navodi sljedeće: „prepoznajući da je ostvarenje *de jure* i *de facto* ravnopravnosti žena i muškaraca ključni element u sprečavanju nasilja nad ženama” te stoga poziva države članice i Komisiju da taj sveobuhvatni pristup slijede u svojim politikama kojima je cilj iskorijeniti nasilje nad ženama, uključujući provedbu odredbi protiv uznemiravanja navedenih u Direktivi; poziva države članice koje to još nisu učinile da ratificiraju Konvenciju iz Istanbula te Komisiju i Vijeće da ubrzaju proces pristupanja EU-a toj Konvenciji;

16. izražava žaljenje zbog činjenice da se roditelji i njegovatelji male djece i dalje suočavaju s preprekama fizičkim pristupu, ali i s drugim preprekama, kao što je nedostatan pristup prostorijama za previjanje djece unutar prostora pružatelja usluga; naglašava potrebu da se zaštite prava i majki i očeva na ostvarivanje jednakih mogućnosti u slučajevima kada se s djecom nađu u prostorima pružatelja usluga; ističe da je jednako postupanje prema roditeljima i njegovateljima male djece, i ženama i muškarcima, u pristupu i korištenju uslugama ključno za ravnopravnost spolova u općem smislu jer promiče jednaku i zajedničku odgovornost žena i muškaraca za skrb o djeci; stoga poziva države članice da podignu razinu informiranosti među pružateljima usluga o potrebi da u njihovim prostorima oba roditelja imaju pristup jednakim i sigurnim sadržajima;

17. nadalje, primjećuje da njegovatelji, a to su uglavnom žene, imaju posebne zahtjeve u smislu pristupa te stoga potiče Komisiju da uzme u obzir sve prepreke i ograničenja s kojima se susreću žene, i općenito govoreći njegovatelji, kao glavni korisnici usluga javnog prijevoza, u skladu sa zaključcima pete konferencije o problemima s kojima se žene suočavaju u prijevoznim sredstvima, održane u Parizu 2014.; naglašava da se unatoč istraživanjima u tom području razvoju rodno specifičnih politika u prometnom sektoru posvećuje ograničena pozornost; primjećuje da integriranje rodno osjetljive perspektive u rane faze planiranja i strukturiranja prijevoznih sredstava i drugih javnih prostora, kao i provedba redovnih procjena utjecaja na spolove, predstavljaju dobru i isplativu praksu za iskorjenjivanje fizičkih prepreka koje potkopavaju jednak pristup za roditelje i njegovatelje male djece;

18. ističe da je u državama članicama i dalje prisutno nejednako postupanje prema ženama zbog majčinstva ili trudnoće, uključujući dojenje u prostorima pružatelja usluga; smatra da se zaštita žena zbog trudnoće i majčinstva, uključujući

Utorak, 14. ožujka 2017.

dojenje, kako je zajamčena Direktivom, treba podupirati i u cijelosti provoditi na razini država članica; ističe da pružatelji usluga moraju poštovati vodeća načela Direktive i nacionalno zakonodavstvo kojim se ona prenosi;

19. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da su vozila i infrastruktura javnog prijevoza jednako pristupačni i prilagođeni ženama i muškarcima, ne samo kao krajnjim potrošačima i putnicima već i stručnjacima zaposlenima u sektoru;

20. poziva Komisiju da ocijeni pravila zračnih prijevoznika o prihvaćanju trudnica na letove i osiguravanju potrebne pomoći za njih te da poduzme mjere kako bi se zračne prijevoznike primoralo da zajamče ujednačen pristup u tom pogledu;

21. poziva Vijeće da usvoji stajalište Parlamenta o Uredbi o pravima putnika u zračnom prometu kada je riječ o obavezi pružatelja aerodromskih usluga da putnicima dječja kolica vrate odmah nakon iskrcaja, ili da pronađu alternativno rješenje, kako bi se izbjeglo da putnici moraju nositi djecu sve do prostora za preuzimanje prtljage;

22. smatra da je osiguravanje mreže usluga za potporu majčinstvu, posebno jaslica, vrtića i produljenog boravka, ključno za jamčenje stvarne provedbe načela ravnopravnosti žena i muškaraca u pristupu robi i uslugama; smatra da bi ta mreža trebala uključivati razinu javnih usluga koja zadovoljava potrebe stanovništva;

23. napominje da su diskriminacija i razlike i dalje prisutni u pristupu medicinskoj robi i uslugama, što ističe potrebu za poboljšanjem pristupa visokokvalitetnim besplatnim uslugama javnog zdravstva;

Ekonomija suradnje

24. ističe nova moguća područja primjene Direktive, u prvom redu na temelju digitalizacije određenih usluga i sektora kao i raširenije prakse pružanja usluga po principu suradnje, koji su promijenili pristup robi i uslugama te pružanje robe i usluga, iako ističe da se Direktiva i dalje primjenjuje na digitalnom području; ističe da bi nedavno objavljena komunikacija Komisije naslovljena „Europski program za ekonomiju suradnje” trebala poslužiti kao prvi korak za učinkovito poticanje i reguliranje tog sektora te da u daljnjim fazama Komisija treba uključiti načela ravnopravnosti spolova te odražavati odredbe Direktive kako bi se zajamčilo jednako postupanje prema muškarcima i ženama, na učinkovit način spriječilo uznemiravanje u okviru usluga koje se pružaju u ekonomiji suradnje i zajamčila odgovarajuća razina sigurnosti;

25. napominje da uznemiravanje predstavlja poseban izazov za ravnopravnost spolova u području usluga ekonomije suradnje; ističe da je politika „nulte tolerancije” prema uznemiravanju, koju su usvojile mnoge platforme, dobra praksa koju je u tom sektoru potrebno još više ojačati, ali i da postoji potreba za time da te platforme daju prednost sprečavanju uznemiravanja te da se razmisli o tome da se za korisnike uvedu jasni postupci za prijavu slučajeva zlostavljanja; ističe potrebu za time da se na temelju Direktive razjasne odredbe o odgovornosti za pružatelje robe i usluga, uključujući u slučajevima zlostavljanja za koje su odgovorne treće strane, te internetskih platformi koje povezuju pružatelje usluga i korisnike;

26. smatra da usluge u sklopu ekonomije suradnje koje su dostupne javnosti i koje se pružaju uz naknadu spadaju u područje primjene Direktive i da stoga trebaju biti usklađene s načelom jednakog postupanja prema muškarcima i ženama;

27. napominje u tom kontekstu da u digitalnom području „naknada” ne znači nužno novac i da se podaci sve više upotrebljavaju kao protučinidba za robu i usluge;

28. poziva Komisiju da u budućim izvješćima o primjeni Direktive nadzire poštovanje načela ravnopravnosti spolova u ekonomiji suradnje i da izda posebne smjernice za utvrđivanje dobrih praksi kako bi se zajamčilo jednako postupanje prema muškarcima i ženama u okviru usluga u ekonomiji suradnje;

Utorak, 14. ožujka 2017.

Različito postupanje

29. ističe da se pri provedbi Direktive primjena članka 4. stavka 5. pokazala kao velik izazov, na kojem se temeljio najveći broj pritužbi upućenih nacionalnim tijelima nadležnima za ravnopravnost spolova, koje su se uglavnom odnosile na sektor slobodnih aktivnosti i zabave;
30. naglašava da je unatoč nejasnoćama kada je riječ o primjeni članka 4. stavka 5. Direktive glavna svrha tog izuzeća stvaranje mogućnosti za daljnje unaprjeđenje ravnopravnosti žena i muškaraca u pružanju dobara i usluga;
31. napominje da postoje različite prakse, primjerice u slučajevima u kojima se usluge pružaju pripadnicima samo jednog spola ili kada je za iste usluge određena različita cijena; ističe da različito postupanje treba razmatrati od slučaja do slučaja kako bi se utvrdilo temelji li se ono na zakonitom cilju, kako je navedeno u Direktivi;
32. potiče tijela za ravnopravnost i organizacije za zaštitu potrošača da podignu razinu informiranosti pružatelja usluga o ograničenjima i uvjetima za različito postupanje te da podignu razinu informiranosti korisnika usluga o pravima na jednako postupanje jer se često navodi da korisnici nisu upoznati s primjenjivim odredbama u području robe i usluga;
33. smatra da relativni nedostatak pozitivnih mjera na temelju članka 4. stavka 5. u svim državama članicama predstavlja manjkavost u provedbi Direktive; poziva na poticanje onih oblika pozitivnih mjera koje se temelje na zakonitom cilju, tj. kada postoji izravna veza između preferencijalnog postupanja i nedostataka koje treba spriječiti ili otkloniti, poput zaštite žrtava seksualnog nasilja u skloništimama namijenjenima samo ženama odnosno muškarcima;
34. ponavlja svoj poziv Vijeću da razmotri sve moguće načine kako bi se osiguralo donošenje predložene Direktive o jednakom postupanju bez daljnje odgode, čime bi se na ravnopravnoj osnovi zajamčila sveobuhvatna zaštita od diskriminacije na temelju spola, rase ili etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, dobi ili spolne orijentacije;

Preporuke za poboljšanje primjene Direktive

35. poziva Komisiju da odredi rješavanje problema s pojedinim državama članicama u pogledu prijenosa Direktive u nacionalna zakonodavstva kao prioritet, i to u vidu konkretnih mjera kao i da ih podupre u dosljednijoj provedbi Direktive;
36. ističe da iako tijela zadužena za ravnopravnost spolova imaju ključnu ulogu pri praćenju i osiguravanju toga da se prava koja proizlaze iz Direktive u potpunosti ostvaruju na nacionalnoj razini, nadležnosti koje su im dodijeljene u vezi s opskrbom i pristupom robi te učinkovitost u ispunjavanju utvrđenih ciljeva variraju; poziva državu članicu da zajamči dovoljnu razinu nadležnosti i neovisnosti u skladu s odredbama Direktive i nacionalnim pravom kao i dostatna sredstva za nacionalna tijela zadužena za ravnopravnost spolova kako bi ona ispunjavala svoje temeljne zadaće na djelotvoran način, što uključuje pružanje neovisne pomoći žrtvama diskriminacije u žalbenom postupku, vođenje neovisnih istraživanja o diskriminaciji i objavljivanje neovisnih izvješća i preporuka, podizanje razine informiranosti o Direktivi i borbu protiv stereotipa o rodnim ulogama u opskrbi te pristupu robi i uslugama; primjećuje da bi nacionalnim tijelima zaduženima za ravnopravnost spolova trebalo pružati odgovarajuću potporu za obavljanje zadaća kada je riječ o promicanju, nadziranju i podupiranju jednakog postupanja na neovisan i učinkovit način;
37. poziva Komisiju da poboljša suradnju s tijelima zaduženima za ravnopravnost spolova i da nadzire jesu li relevantne odredbe koje se odnose na njihove nadležnosti ispunjene u svim državama članicama kao i da pruži potporu sustavnom utvrđivanju glavnih izazova i razmjeni najboljih praksi; poziva Komisiju da prikupi najbolje prakse i učini ih dostupnima državama članicama kako bi im pružila potrebne resurse za podupiranje pozitivnog djelovanja i osiguravanje bolje provedbe odgovarajućih odredbi na nacionalnoj razini;
38. ističe da bi se pristup pravosuđu za žrtve diskriminacije mogao poboljšati tako da se neovisnim tijelima zaduženima za ravnopravnost spolova daju ovlasti za pružanje pomoći, uključujući besplatnu pravnu pomoć, i pravo zastupanja pojedinaca u slučajevima navodne diskriminacije;

Utorak, 14. ožujka 2017.

39. poziva Komisiju da pomno nadzire učinkovitost nacionalnih tijela za rješavanje pritužbi i postupke u kontekstu provedbe Direktive te da osigura da su uspostavljeni transparentni i učinkoviti mehanizmi za podnošenje pritužbi, uključujući odvratajuće sankcije;
40. poziva Komisiju, države članice i tijela zadužena za ravnopravnost spolova, po mogućnosti u suradnji s organizacijama za zaštitu potrošača, da među pružateljima usluga i korisnicima promiču veću informiranost o odredbama Direktive kako bi se primjenjivalo načelo jednakog postupanja u tom području i smanjio broj neprijavljenih slučajeva kršenja Direktive;
41. poziva Komisiju da s obzirom na i dalje prisutne nedostatke u praktičnoj primjeni Direktive zatraži od Europske mreže pravnih stručnjaka da u suradnji s tijelima zaduženima za ravnopravnost spolova pokrene sveobuhvatnu studiju, uzimajući u obzir i međupodručne oblike rodne neravnopravnosti i višestruke osnove za diskriminaciju s kojima se suočavaju različite ranjive društvene skupine, da nastavi svoje aktivnosti nadzora kao i da podupire i potiče države članice pri prikupljanju i pružanju podataka radi ostvarivanja punog potencijala Direktive; poziva države članice da unaprijede prikupljanje sveobuhvatnih, usporedivih, specifičnih podataka o uznemiravanju i spolnom uznemiravanju u području jednakog pristupa robi i uslugama s ciljem razlikovanja osnova za diskriminaciju, te u tom pogledu potiče poboljšanje suradnje s relevantnim institucijama; poziva Komisiju da uspostavi javnu bazu podataka relevantnog zakonodavstva i sudske prakse o jednakom postupanju prema ženama i muškarcima kao način podizanja razine informiranosti o primjeni pravnih odredbi u tom području;
42. ističe da je područje oglašavanja povezano sa sektorom roba i usluga, koji se potrošačima pretežito predstavlja posredstvom oglasa; naglašava važnost oglašavanja za nastanak, zadržavanje i razvoj rodno uvjetovanih stereotipa i diskriminirajućih prikaza žena; stoga poziva Komisiju da provede studiju o ravnopravnosti spolova u oglašavanju i da ispita je li potrebno i na koji način bi bilo moguće poticati jednako postupanje prema ženama i muškarcima u području oglašavanja i promicanja najboljih praksi u tom području; pozdravlja nacionalne propise i smjernice o ravnopravnosti žena i muškaraca u medijima te poziva države članice da ojačaju te odredbe ondje gdje je to potrebno kako bi se osiguralo jednako postupanje prema ženama i muškarcima;
43. poziva države članice da potiču dijalog s relevantnim dionicima u čijem je zakonitom interesu da daju svoj doprinos borbi protiv spolne diskriminacije u pogledu mogućnosti pristupa robi i nabave robe, odnosno pružanja usluga;
44. poziva države članice i Komisiju da poboljšaju provedbu Direktive tako što će u taj proces uvesti rodno osviješten sektorski pristup;
45. poziva Komisiju da nadzire i podupire države članice u provedbi Direktive kako bi se bolje koordinirali zahtjevi Direktive s drugim direktivama koje se odnose na ravnopravnost spolova;

o

o o

46. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-